

Rúsdrekkalógin eigur at galda fyri øll

– Ongar reglur eru fyri, hvussu nógv rúsdrekka manningar á ferðaskipum og flogfórum hava loyvia t taka við sær í land. Tað er ov tilvildarligt at fólk vegna starv sítt, ikki eru umfatað av lógini, sigur August G. Wang, formaður í Rúsdrekka og Narkotikaráðnum

– Endamálið við nýggju rúsdrekkalógini, var at bota um heilsuligu og sosialu umstøðurnar. Tað var tí sera óheppið m.a. at söluprisurin hækkaði so nógv. Tí mælt Rúsdrekka og Narkotikaráðið til at lækka prísirnir, sigur August G. Wang, formaður í ráðnum.

– Ráðið vil hava broytt skipanina, sum øklubbarnir virka eftir?

– Vit harnáðust um at reglurnar við øklubbunum yvirhøvur komu við í lógina, og at skeinkingarloyvini vóru gjørd eftir øklubbunum, sigur August G. Wang.

– Upprunaliga var okkara uppskot at gera eina kvotuskipan fyri hvørt øki í landinum. Henda skipan skuldi forða fyri, at ov nógv útskeinkingarstøð vóru á einum stað.

Skal ikki verða ov lætt

– Hetta mettu vit út frá hugsanini, at tað ikki er líka mikið, hvussu fólk fáa fatur í rúsdrekka, antin á matstovu ella í klubbunum. Umframt tað, so er torført at meta um, hvørt øklubbarnir reka felagsvirksemi, ella hetta er gjørt til vinnuligt endamál. Ráðið heldur eisini, at talið av klubbnum ov stórt í Havn, í mun til aðrastaðni, sigur August G. Wang.

– Tit mæla eisini til at avtaka postordraskipanina. Er tað fyri at venja fólk av við kassamentalitetin?

– Ætlanin er at koma burtur frá hesi skipan, har einkarsølar eru á staðnum. Tað er eisini út frá regluni um, at fólk ikki skulu sleppa ov lætt til rúsdrekka. Vilja tey hava fatur í hesum, mugu tey fara í handilin at keypa tað.

– Viðvíkjandi sölustøðunum, so er Rúsdrekka og Narkotikaráðið komið til ta niðurstøðu, at vanligir handlar ikki skulu selja t.d. øl og vín, sum hevur verið tosað um. Ráðið heldur, at tað hevði økt um söluna, og eisini, at best er at royna núverandi skipan við útselustøðum eina tíð afturat.

Eftir galdandi reglum hava bryggjarfiri eisini loyvi at selja øl á staðnum. Hetta er skipan, sum ikki øll eru so fegin um.

Donsku bryggjarfiri eisini rætt at selja

– Tað hevur víst seg, at ein ávis drekkingarmentan, sum er sera óheppin, er á hesum støðum. Ráðið heldur eisini, at tað er skeivt at hava fleiri skipanir, tá einkarsøla sambært lógini, er

galdandi, sigur August G. Wang.

Hann ger eisini vart við, at loyvið hjá bryggjarfiri um at hava sölustað gongur út 1. januar 1997.

Tað er umráðandi at fáa viðurskiptini við einkarsøluni í rættlag.

– Í veruleikanum er einki til hindurs fyri, at t.d. donsku bryggjarfiri, sum innflyta øl til Føroyar, kunnu hugsast at stovna deild í Føroyum, og hervið eisini selja øl á staðnum, sigur August G. Wang.

Stórir trupuleikar eru av at fólk nýta millummann, tá tey vilja útvega sær rúsdrekka. Her er reglan tann, at krumbafólkin í Rúsunu hava rætt og skyldu at nokta fólk rúsdrekka, um ein maður er ov fullur, ella brúkarin er undir 18 ár, men tá millummaður verður nýttur, eru ongar reglur at ganga eftir.

– Ráðið vil hava innført í reglurnar, at krumbafólkið skal hava loyvi at meta, tá

illgruni er um, at millummaður keypir rúsdrekka fyri annan persón.

– Er tað so umráðandi fyri ein persón at fáa fatur í rúsdrekka, so kann hann senda boð eftir taxabili og sjálvur fara inn at keypa.

Millumaður ein vansli

Tað kann vera vandamikið fyri fólk, sum vegna sjúku ikki mugu smakka rúsdrekka. Her er annar persónur gevur honum tað. Dømi eru um millummann, sum fór út á sjúkrahúsið við øli til ein persón, sum varð innlagdur.

– Viðvíkjandi teimum undir 18 ár, so sóknast vit eftir at ungfolk hava sannleikaprógv at vísa fram, tá tey fara til handils í Rúsunu, sigur August G. Wang.

Aðrar neyðugar broytingar í sambandi við einkarsøluna eru, at fólk bert kunnu keypa loyvuð mongdina við sær í land, tá tey koma aftur við ferðaskipi ella flogfari.

Ein regla verður brúkt,

Rúsdrekkalógin er nýtilig, men neyðugt er at gera broytingar. Eitt nú er sambært lógini ikki loyvt at gjalda fyri at hava ov nógv rúsdrekka við sær í land, tá fólk hava verið úti og ferðast. Einkarsølan merkir, at bert hon kann selja rúsdrekka í Føroyum (Tilvildarlig mynd)

har fólk kunnu gjalda fyri ov nógv rúsdrekka. Er talan um einkarsølu, so er henda reglan ólóglig.

Heldur ongar reglur eru fyri, hvussu nógv manningar á flogfórum og ferðaskipum kunnu taka við sær í land. Her mugu fáast greiðari reglur, sum samsvara við lógina, sigur August G. Wang.

Hann heldur, at tað er ov tilvildarligt, at fólk vegna starv sítt, ikki eru umfatað av rúsdrekkalógini.

Dagny

Tilmælið hjá Rúsdrekka og Narkotikaráðnum:

Rúsdrekkalógin er nýtilig

– Kannningar vísa at nýtslan av rúsdrekka er tann sama í 1991 og 1994, men hinvegin, so siga nógv seg hava verið í sambandi við heimabryggj og heimabrent, verður m.a. sagt í tilmælinum

Rúsdrekka og Narkotikaráðið hevur gjørt sína tilmæling til endurskoðaðu rúsdrekkalógina.

Í tilmælinum verður fyrst gjørt vart við tað óheppna, at nú lógin verður endurskoðað, eru partar av henni ikki sett í verk.

Bakstøðið fyri tilmælinum er stóra rúsdrekkanningin millum føyroyingar í 1994, samanborið við kanning í 1991.

Stigur komin í nýtsluna

Samanumtikið bendir kanningartilfarið hjá ráðnum á, at nýtslan er tann sama í 1994 sum í 1991. Verður sæð yvir 10 - 20 ár, so er stigur komin í áhaldandi nýtslueksturin av alkoholi, og at nýtslan beinleiðis minkar millum yngri menn.

Hinvegin, so er rættiliga stórt partur, sum sigur seg koma í samband við heimabryggj og heimabrent.

Hetta kann verða orsøkin til, at tálming, eitt nú við prisi, er farin út um rimiligt mark, verður sagt í tilmælinum.

Ráðið metir sum heild, at lógin er nýtilig, men at tað er neyðugt at gera broytingar. Ráðið heldur eisini, at tað ikki er gagnligt at broyta grundarlagið, av tí at tíðin til hetta arbeiðið, er ov

stutt, men eisini av tí at fleiri fyrirtætur eru broyttar samstundis, eitt nú bæði í söluhátti og prisi. Tað er torført at meta um móguliga ávirkan, nú samfelagsviðurskiptini í hesi ár eru so nógv broytt.

Tí metir ráðið, at tað er frægast at hald fram við núverandi skipan.

Minka um skaðan

Rúsdrekka og Narkotikaráðið viðmerkir, at endamálið við rúsdrekkalógini er at miða ímóti at avmarka rúsdrekkanytsluna og at minka sum mest um skaðan av henni.

Kunngerðirnar við heimild í lógini hava í ávisan mun ikki fyrilit fyri hesum endamáli.

Í lógini er somuleiðis heimilað landsstýrinum ymsar ásetanir eftir tingingar við Rúdrekka og Narkotikaráðið. Hesar tingingar við landstýrið, hevur ráðið ongantíð havt høvi til at verið við í.

Síðani verða viðmerkingar gjørdar til lógina og kunngerðirnar, og har verður eisini gjørt vart við, at nakrar eru prinsipiellar, meðan aðrar eru lógartekniskar.